

**ชื่อโครงการ :** การพัฒนารูปแบบการจัดสวัสดิการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น  
**ชื่อนักวิจัย :** รองศาสตราจารย์ ดร.บัวพันธ์ พรหมพักพิง  
**ชื่อผู้ช่วยนักวิจัย :** นายอาทิตย์ บุคคาดวง, นายอนุวัฒน์ พลทิพย์, นางสาวพรพิญ ปานคำ,  
นางสาวภัทรพร ศรีพรหม, นางสาวเกษราภรณ์ คลังแสง  
**ระยะเวลาของโครงการ :** ธันวาคม 2551 – สิงหาคม 2552

### บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการจัดสวัสดิการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์ 4 ประการ **ประการแรก** เพื่อพัฒนามาตรฐานด้านระบบสวัสดิการสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น **ประการที่สอง** เพื่อพัฒนากรอบและขอบเขตของข้อมูล (Input format) สำหรับการจัดทำระบบฐานข้อมูลสวัสดิการ สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น **ประการที่สาม** เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดการระบบสวัสดิการท้องถิ่น ด้วยกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างองค์กร และ **ประการสุดท้าย** เพื่อสนับสนุนการเชื่อมโยงประสานกลุ่มและองค์กรด้านการจัดสวัสดิการภายในเขตรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ดำเนินการวิจัยโดยใช้วิธีการวิจัยและพัฒนาแบบมีส่วนร่วม โดยมีทีมนักวิชาการจากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 6 จังหวัดขอนแก่น และมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำร่อง จำนวน 14 แห่ง ในเขตพื้นที่ 7 จังหวัดในภาคอีสาน ได้แก่ เลย หนองคาย อุดรธานี ร้อยเอ็ด มหาสารคาม ขอนแก่น และหนองบัวลำภูเป็นพื้นที่ในการวิจัย ดำเนินการวิจัยโดยใช้กระบวนการการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ และสำรวจข้อมูลเชิงปริมาณเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การวิจัยครั้งนี้ พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เข้ามามีบทบาทในการจัดสวัสดิการในหลากหลายรูปแบบ องค์กรชุมชน ที่อยู่ภายในขอบเขตการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ก็มีบทบาทในการจัดสวัสดิการ ซึ่งมีทั้งได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลส่วนกลางและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และที่องค์กรชุมชนเหล่านั้นแสวงหาทรัพยากรมาดำเนินการเอง อย่างไรก็ตามการวิจัยพบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเหล่านี้ ยังไม่ระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับสวัสดิการ ที่จำเป็นสำหรับการพัฒนามาตรฐานการจัดสวัสดิการ รวมทั้งกฎหมายและระเบียบที่มีอยู่ ก็ยังไม่เป็นที่รู้จักของผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนไม่สอดคล้องกับการทำหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การวิจัยครั้งนี้จึงได้พัฒนากรอบมาตรฐานการจัดสวัสดิการ และพัฒนาแบบของการเก็บข้อมูล เพื่อใช้สำหรับการวัดและติดตามมาตรฐานการจัดสวัสดิการ สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นมา